

Právní úprava zbraní a střeliva

Abstrakt v českém jazyce:

Při psaní rigorózní práce Právní úprava zbraní a střeliva si autor kladl tři cíle. Za prvé přispět do veřejné debaty prověřením řady historizujících argumentů, které v debatě víří a o jejichž pravdivosti i relevantnosti bývá obtížné učinit závěr. V rámci tří kapitol práce představuje kulturní, historický i vědecký, resp. sociologický, kontext pro hodnocení jakékoli západní právní úpravy držení zbraní. Pro určitou část populace je držení zbraní hmatatelným symbolem jejich svobody a restriktivní tendence státu naopak projevem autoritářských tendencí. Tento argument se podařilo historicky ověřit analýzou právních předpisů odpovídajících časově etapám nedemokratického vládnutí na území nynější České republiky. Výsledky sociologického bádání pak přinesly nejen zásadní zjištění, že zbraň z hlediska celospolečenských makrodat k bezpečí občanů nepřispívá, ale také poskytly hned sedm zajímavých přístupů osvětlujících jak potřebu zbraně držet tak obavu ze zbraní, která může být podobně panická či iracionální.

Druhým cílem práce bylo poskytnout hlubší analýzu výsledků, které debata přinesla. V unijním rozměru se jedná o směrnici, již se mění předchozí směrnice o nabývání a držení zbraní. Jak výchozí stav, tak legislativní prostředky, odůvodnění i očekávané důsledky pro občany České republiky byly analyzovány. Ač úprava nemůže České republice nic nabídnout z hlediska vnitřní bezpečnosti, neboť držení střelných zbraní nepředstavuje v ČR bezpečnostní problém, může hypoteticky přispět k bezpečnosti ostatních členských států. Potažmo může přispět k zachování dobrého jména České republiky, tím, že teroristům nebude usnadňovat získání dílů či znehodnocených zbraní na území České republiky.

Nelze také vyloučit, že při stupňujícím se bezpečnostním úsilí zemí na západ od našich hranic se teroristé jednoho dne rozhodnou dosáhnout šokujícího účinku i útokem na našem území, i když dosud zřejmě jejich zájmu unikáme. Účel směrnice proto nebyl v práci shledán jako nevhodný, směrnice proto není zcela iracionální ani nelegitimní. Nepředstavuje pouze výron levicově intelektuálního lobbismu jak se občas podává v médiích. Nevhodným a to až za hranici legality, je však zvolený legislativní prostředek. Práce obsahuje argumentaci, která

podporuje přesvědčení, že legislativní základ směrnice neumožňuje tuto konkrétní podobu směrnice přijmout a směrnice je proto nelegální.

S tímto cílem souviselo také hodnocení již neaktuálního projektu změny ústavního zákona o bezpečnosti České republiky, k jehož prohlasování v Poslanecké sněmovně se podařilo získat ústavní většinu. Senát České republiky se k projednání tohoto návrhu nedostal, ať už z důvodů časových či z politického pragmatizmu. Práce hodnotí tento projekt opět jako ne zcela iracionální či nelegitimní, ale velmi reakcionistický a opírající se o nejistou představu, že fixace určité možnosti chování občanů na úrovni ústavního práva povede k "ochraně občanů" před sekundárním předpisem Evropské unie. Z hlediska diskurzivního hodnocení byla zajímavým dokumentem důvodová zpráva k tomuto zákonu, která posouvala právo držet zbraň do roviny odvozeného, derivovaného či instrumentálního přirozeného práva k právu občanů postavit se na ochranu svého života a majetku. Naopak doktrína práva na odpor dále tematizována v oficiálních dokumentech nebyla, což je z pohledu establishmentu pochopitelné.

Třetím cílem bylo poskytnout práci další rozměr, který by zajistil její dlouhodobější užitečnost pro veřejnost. Práce tak poskytuje rozšiřující výklad současné právní úpravy se zaměřením na sporné otázky. Odpovědi pak poskytuje především judikatura soudů vyšších instancí a komentářová a odborná literatura. K ilustraci byly použity přílohy, které se autorovi podařilo získat během vlastního procesu získávání oprávnění k držení palných zbraní.

Posledním, neočekávaným cílem, který před autorem vyvstal až při psaní a hlubším pochopení právní úpravy i společensko-hospodářského rozměru, je strukturovaná obhajoba stávající právní úpravy. V médiích opětovně zaznívá, že česká právní úprava zbraní a střeliva je nejlepší právní úpravou na světě. Provést takové hodnocení objektivně není v lidských silách. Pravdou však zůstává, že Česká republika, ať již intuitivně či osvíceností zákonodárců, došla k právní úpravě, která odpovídá v podstatě všem moderním vědeckým nárokům. V návaznosti na sociální realitu se právní úprava v současnosti skutečně jeví jako optimální. Nároky na držitele zbraní se mírně gentrifikují v tom smyslu, že se zvedají finanční náklady a uchazeč musí mít fakticky určité studijní předpoklady. Úprava však zůstává přesto velmi liberální a díky nepřítomnosti zásadních sociálních rozporů, neřku-li třídní či rasové nenávisti v naší společnosti, nám jednoduše řečeno dobře slouží a současně způsobuje jen málo škod. Práce proto vyjadřuje silně konzervativní postoj autora.

Klíčová slova:

Palná zbraň, Zbrojní průkaz, Právní úprava zbraní a střeliva, Nutná obrana s palnou zbraní, Skryté nošení.